

Siamese Rups

De Siamese Rups helpt leerlingen de mogelijke gevolgen van een actie, situatie of uitspraak in kaart te brengen. Deze werkvorm stimuleert naast het 'Leren door te denken' ook 'Leren door Interactie en Dialoog en Leren door Reflectie en Evaluatie'.

Doelstellingen

Leerlingen...

- onderzoeken (on)bedoelde, (on)verwachte gevolgen van een bestaande situatie, context of uitspraak.
- zijn zich ervan bewust dat situaties, acties, uitspraken ... (on)bedoelde, (on)verwachte gevolgen kunnen ontketenen.
- vergelijken gevolgen.
- beargumenteren of gevolgen positief of negatief zijn.

Duur

Je voorziet hiervoor best minimum 20 minuten.

Materiaal

Werkblad Siamese Rups

Vorbereiding

Maak de eerste keer de rups klassikaal om je leerlingen met de methodiek vertrouwd te maken.

Indien je blended wil werken:

- Creëer een account op Nearpod.com.
- Maak een 'lesson' aan.
- Kies voor 'discussions' en tot slot voor 'collaborate board'.
- Noteer de opdracht op het prikbord.

Deel het webadres van je les met je leerlingen. Via hun apparaat krijgen de leerlingen toegang tot de les door de lescodé in te geven.

Meer uitleg vind je in dit instructiefilmpje:

<https://www.youtube.com/watch?v=7zbO1Scj3XY>

Je hebt nodig:

- een scherm om het overzicht aan de leerlingen te tonen.
- een laptop, tablet voor elk groepje leerlingen.

Verloop

1. Input

Stel een situatie, feit, uitspraak of ervaring voor, gekoppeld aan een maatschappelijk vraagstuk. Het kan een levensechte situatie of hypothetische situatie zijn. Bespreek de inhoud beknopt. Vertel de leerlingen dat je samen een onderzoek zal doen.

2. Eerste gevolgen verkennen

Noteer de situatie of actie (A) die je zal onderzoeken beknopt aan bord of op een flap. Teken er een cirkel rond – dit is het hoofd van de rups.

Wat zou er gebeuren als A ....?

Laat de leerlingen antwoorden en kies een van de voorgestelde gevolgen.

Als A gebeurt, dan ... (B).

Herhaal dit denkproces een aantal keren.

Wat zou er gebeuren als (B)? Welk is het gevolg van (B)?

Vraag waarom iets een gevolg is: vraag naar een verklaring of een argument. Bevraag ook andere leerlingen wanneer een gevolg wat onmogelijk of niet realistisch lijkt.

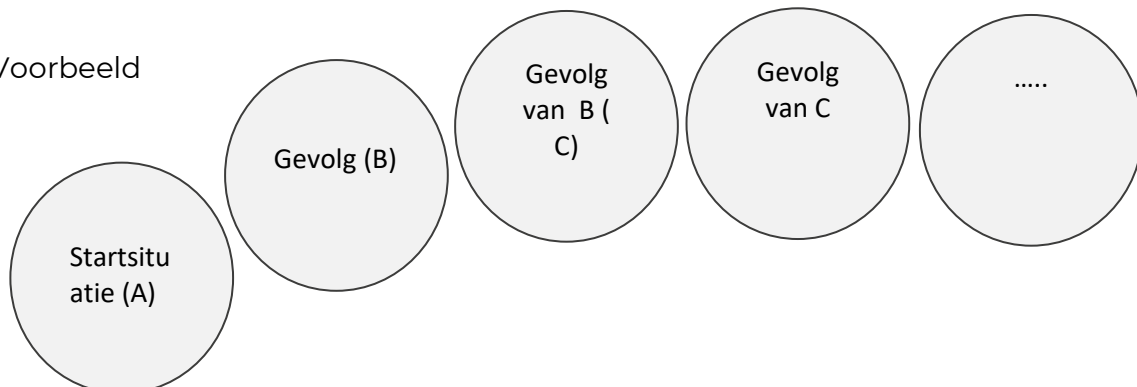
Wie denkt er nog zo over? Wie kan dit verklaren?

Op die manier ontstaat een ketting van gevolgen in de vorm van een rups.

Tip

Door regelmatig het woord 'gevolg' te gebruiken of de zin'als ... dan ..', maken jij en de leerlingen je redeneren en dus je denkproces expliciet. Dit ondersteunt ook de ontwikkeling van metacognitieve vaardigheden.

Voorbeeld

3. Splits de rups

Overloop de gevolgen. Sta stil bij de startsituatie of uitspraak aan het begin.

Kan je nog andere mogelijke gevolgen bedenken? Wat kan er nog gebeuren als A ..?

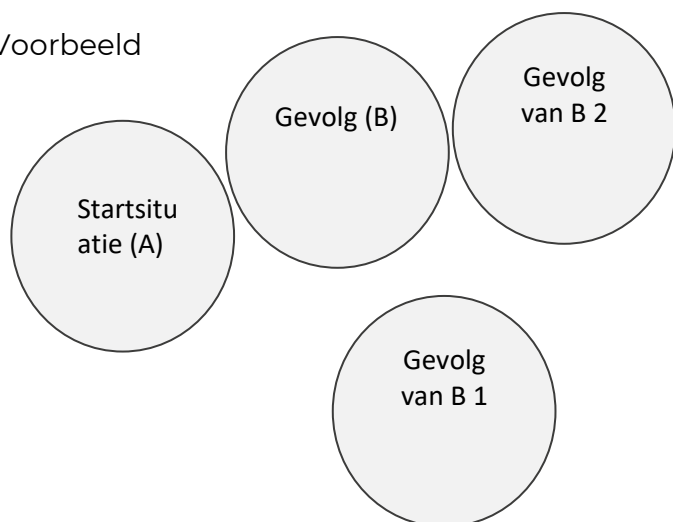
Teken extra cirkels zodra er meerdere gevolgen van een actie of situatie worden vermeld. Zo ontvouwt zich een rups.

Tip

Als de leerlingen veel nieuwe gevolgen bedenken, kan je een nieuwe rups tekenen en de gevolgen van twee of meerdere rupsen vergelijken.

Laat de leerlingen een eigen rups tekenen op een digitaal platform of op een werkblad. Bespreek vervolgens de verschillende gevolgen en ideeën klassikaal. Vergelijk de finale gevolgen: wat gebeurt er aan het einde als...?

Voorbeeld

4. Onderzoek

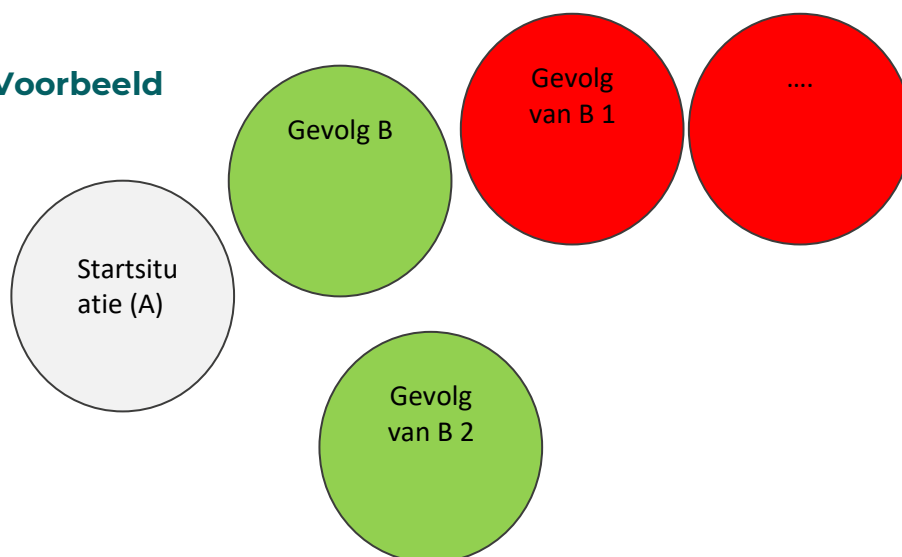
Overloop de verschillende lichamen van de rups, onderzoek de verschillende gevolgenkettingen.

Welk gevolg is volgens jou positief/negatief? Waarom?

Kleur of markeer de gevolgen groen (positief) of rood (negatief).

- Ga je hiermee akkoord? Zijn er andere meningen? Leg uit.
- Zijn er gevolgen die je niet had verwacht? Waarom zijn deze gevolgen (on)verwacht voor jou?
- Zijn er onbedoelde gevolgen? Leg uit. Denkt iemand er anders over?
- Zou je je standpunt of idee tegenover de startsituatie veranderen nu je al deze gevolgen ziet? Waarom? Op welk punt in deze ketting zou je iets kunnen veranderen zodat de stroom van gebeurtenissen anders verloopt?

Voorbeeld

5 Reflectie

- ✓ Wat heb je geleerd door deze denkoefening?
- ✓ Is het zinvol om gevolgen te onderzoeken? Wat maakt het zinvol?
- ✓ Op welk ander onderwerp zou je deze oefening willen toepassen?

Ontdek meer over evaluatie en reflectie in [module 5](#) 'Leren door Reflectie en Evaluatie'.

6 Brug naar thuis

Laat de leerlingen een rups tekenen en invullen over een situatie die ze thuis ervaren. Nodig hen uit dit samen met hun familie te doen.

Bijv. Wat als ik de kraan dichtdraai terwijl ik mijn tanden poets? Als ik de kraan dichtdraai terwijl ik mijn tanden poets dan ...

Wat als ik mijn broer met mijn speelgoed laat spelen? Als ik mijn broer met mijn speelgoed laat spelen, dan ...

Ontdek ook hoe je oorzaken en gevolgen kan onderzoeken met behulp van de Probleemboom in [module 4](#) 'Betekenisvol leren door gestructureerde leerprocessen'.